

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Jaktfakta 2022

-nytt og nyttig om jakt i Norge

Dette notatet er en sammenstilling av jaktinformasjon som i all hovedsakelighet baserer seg på den statistikk Statistisk Sentralbyrå årlig fører over landets jegere og jaktaktiviteten. I tillegg er blant annet Jegerregisteret i Brønnøysund en kilde til informasjon.

For mer info se njff.no

Jakt- og jegerorganisering i Norge

Jaktretten tilligger grunneierretten. Alle som skal jakte må derfor innhente tillatelse hos grunneier på forhånd.

Alle som skal bedrive jakte eller fangst må først bestå jegerprøven, og så årlig betale en jegeravgift til staten. Storviltjegere må i tillegg dokumentere sine skyteferdigheter ved minimum 30 treningsskudd og en bestått storviltprøve, der fem av fem skudd skal treffe innenfor et gitt område på 30 cm i diameter på en villreinfigur på 100 meter. Alternativt kan man dokumentere sin skyteferdighet gjennom å avlegge bjørnejegerprøven eller bestå NJFFs sølvmerkekrav på løpende elg.

Ansvarlig for utdanning av jegerprøveinstruktører er NaCL AS,

<http://nacl.no/>

Jegerregisteret ligger hos Brønnøysundregistrene,

<http://www.brreg.no/jeger/>

Jaktstatistikk ligger hos Statistisk Sentralbyrå,

<http://www.ssb.no/emner/10/04/10/>

Jegerprøven

Alle som skal jakte i Norge må ha bestått jegerprøven. Det ligger et obligatorisk 30 timers kurs i bunn, og så skal man besvare minst 40 av 50 spørsmål riktig for å få bestått. Tre av kurskveldene kan tas som selvstudium over nettet. Les mer på NJFFs veiledningssider for nye jegere: nyjeger.no

I løpet av jaktåret 2021/2022 bestod 12 064 personer jegerprøven. Det er en oppgang på 25,5 prosent fra året før. 29,9 prosent av dem som bestod prøven var kvinner. Rundt halvparten av de som besto jegerprøven dette jaktåret, betalte jegeravgift.

Jegeravgiften

Alle som skal jakte i Norge må betale en statlig jegeravgift. For å få løst jegeravgiften må man ha bestått jegerprøven. Jegeravgiften for inneværende jaktår er kr 360,-. Dersom du skal jakte elg, hjort eller villrein må du betale hundre kroner ekstra, altså kr 460,-.

Aldersgrenser for jakt

Man må være 16 år for å gå på småviltjakt, og 18 år for å gå på storviltjakt. Som opplæringsjeger kan man være med på småviltjakt fra det året man fyller 14 år og fram til fylte 16 år, og på storviltjakt fra det året man fyller 16 år og til man fyller 18 år.

Jaktstart/jakttider

Jakttidene revideres hvert 5. år. Dagens jakttider gjelder fram til 31.03. 2028.

Forskrift om jakt- og fangsttider ligger [her](#)

Plakat med jakttidene finner du som en pdf-fil [her](#)

Det er en del geografiske variasjoner, men grovt kan vi allikevel si at jakthøsten ser slik ut med tanke på jakttidsstart:

- 10. august – bukkejakt (rådyr)
- 20. august – reinsjakt
- 21. august – jakt på duer og gressender i ferskvann
- 1. september hjortejakt
- 10. september småviltjakt (rype, skogsfugl, hare mm)
- 25. september – ordinær rådyrjakt med hund
- 25. september– elgjakt (1. september i Kautokeino og Karasjok)

NB! Det er mange lokale variasjoner – rettighetshaver definerer jakttiden innenfor jakttiden som er satt av Miljødirektoratet.

Jegerne og rapportering

Alle jegere må rapportere årlig fangst av småvilt til Statistisk Sentralbyrå. Dette kan gjøres enkelt og elektronisk.

Felt elg, hjort og rådyr rapporteres via jaktlagene til kommunene som ansvarlig viltmyndighet lokalt. Slik sikrer vi en god statistikk som grunnlag for en kunnskapsbasert jaktforvaltning.

Statistikk jegere

Jaktåret går fra 01.04./31.03, og derfor betegnes jaktåret som for eksempel 2020/2021.

- Det var 140 300 jegere som jaktet sist jaktår.
- Totalt var det 83 500 jegere som var på småviltjakt sist jaktår.
- Totalt var det 92 700 jegere som jaktet hjortevilt i fjor.

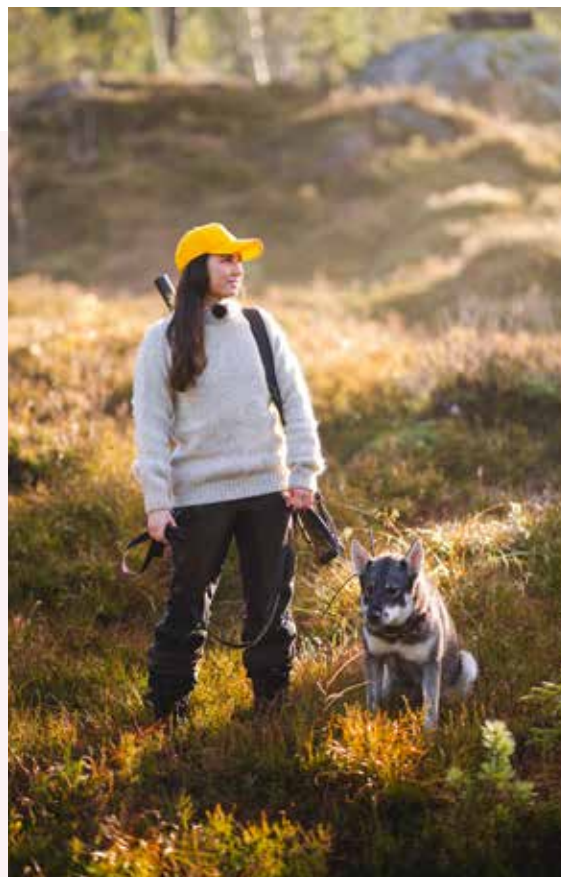
Kvinner på jakt

I alt er 528 000 norske menn og kvinner oppført i Jegerregisteret ved utgangen av jaktåret 2021/2022. Av dem er 82 000 kvinner. (15,5%)

I løpet av 15 år er antallet kvinner registrert i Jegerregisteret doblet.

Snart hver tredje person som tar jegerprøven er kvinne.

En av ti blant de 195 000 jegerne som betalte jegeravgift for jaktåret 2021/2022, var en kvinne.

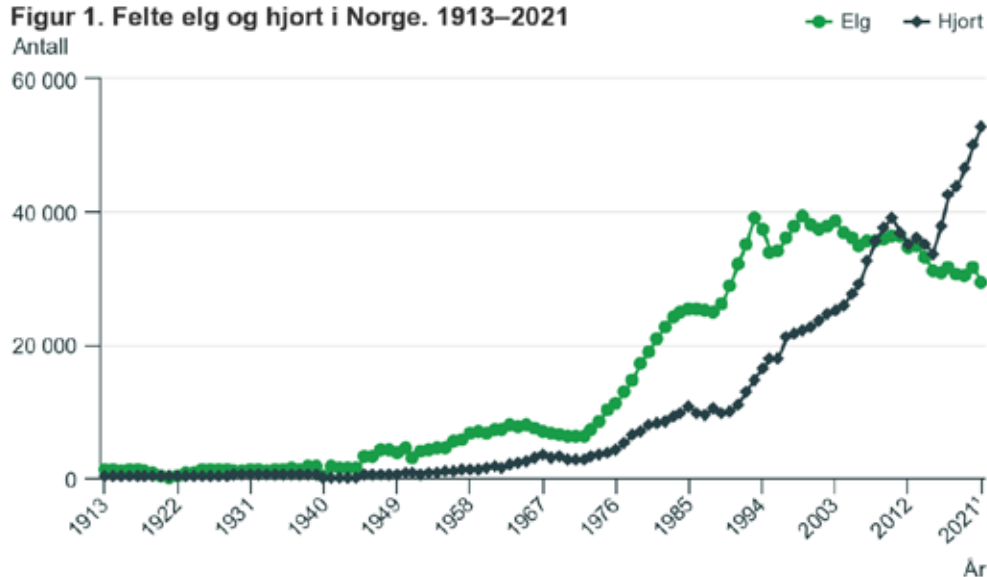

Færre elg og mere hjort

Det ble skutt 52 800 hjort og 29 300 elg i jaktåret 2021/2022. I løpet av de siste ti årene har antall skutte hjort økt med 43 prosent, mens antall skutte elg har gått ned med rundt 20 prosent.

For elgjakta har fellingstillene gått stadig nedover siden toppåret 1999/2000, da det ble skutt 39 400 elg. Fra forrige jaktår til jaktåret 2021/2022 har fellingstillene for elg gått tilbake i alle fylker unntatt Oslo. For hjort er trenden motsatt med en økning i alle fylker med hjortejakt.

Figur 1. Felte elg og hjort i Norge. 1913–2021

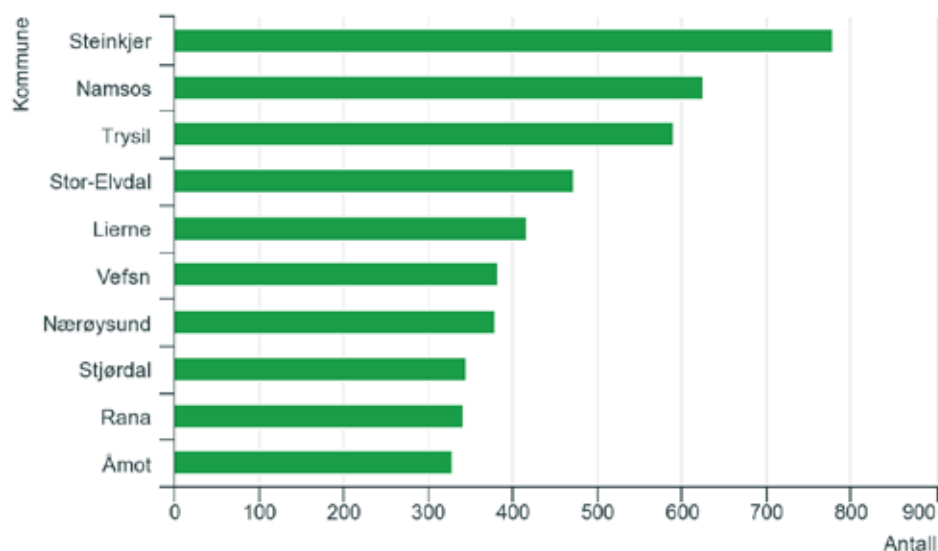
Flest elg felt i Steinkjer og Namsos

Også i jaktåret 2021/2022 troner Steinkjer på toppen av lista over antall skutte elg. I alt ble det skutt 779 elg i Trøndelags-kommunen, en nedgang på 180 dyr fra forrige år. Namsos fulgte deretter med 625 skutte dyr og passerer dermed Trysil på lista.

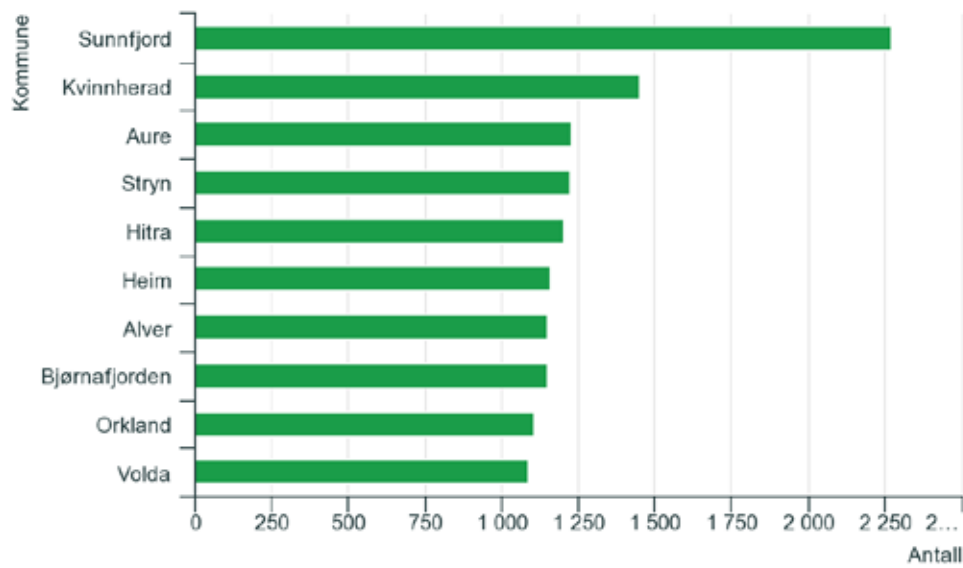
Sunnfjord på topp i hjortejakta

Som i forrige jaktår er det den nye storkommunen Sunnfjord som kan skilte med flest skutte dyr under hjortejakta i 2021/2022. I alt ble 2 273 hjort skutt i Vestlands-kommunen. Også i år er Kvinnherad nummer to på lista med 1 452 skutte dyr

Figur 2. Kommunene med flest felte elg i jaktåret 2021/2022

Figur 3. Kommunene med flest felte hjort i jaktåret 2021/2022

Villreinjakt

Det ble felt 5 652 villrein høsten 2021, noe som er 962 flere enn i 2020. Hovedsakelig skyldes det flere felte dyr på Hardangervidda, Reinheimen - Breheimen og Snøhetta.

Figur 1. Antall tillatt felte og felte villrein

Hardangervidda er størst

På Hardangervidda ble det gitt fellings-tillatelse på 16 003 dyr i 2021, noe som er en økning på 11 019 dyr fra 2020. Kvoten ble kraftig satt opp da det er et mål å felle flest mulig dyr for å bekjempe skrantesjuka (CWD). Bare 1 983 dyr av kvoten ble felt, men det er allikevel 543 flere enn året før.

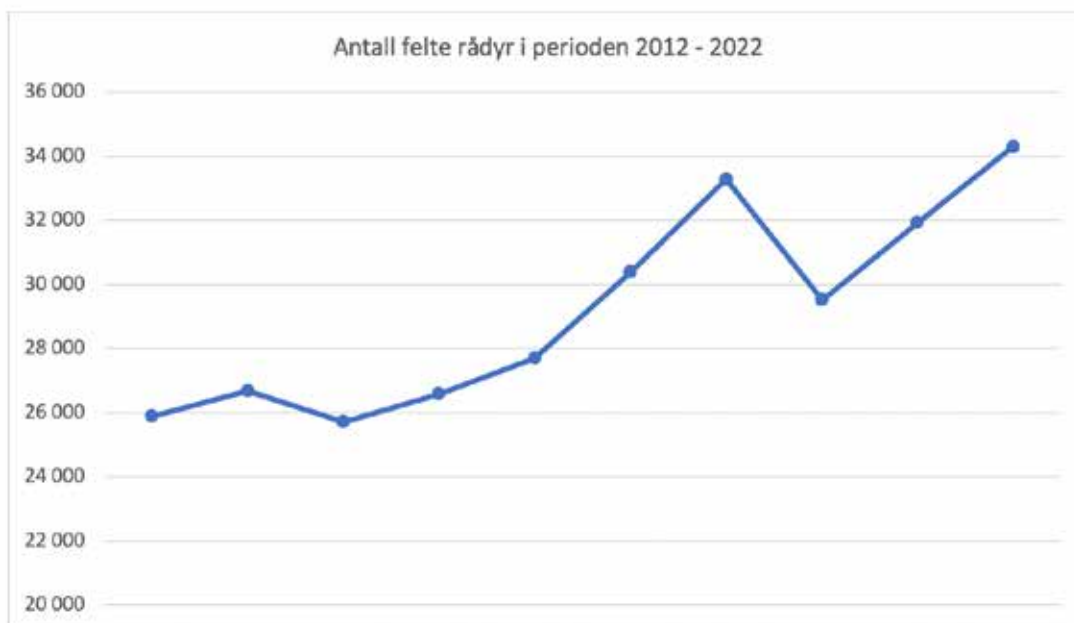
Reinheimen - Breheimen var i 2021 det villreinområdet som hadde det nest største utbytte. I alt ble det der felt 823 villrein, som er en økning på 344 dyr. Deretter fulgte Snøhetta med 601 felte dyr til tross for at det her var en nedgang på 117 felte dyr fra året før.

Oppgang i rådyrkjakt

I alt ble 34 300 rådyr felt i 2021, en oppgang på hele 7,5 prosent fra året før.

Flest rådyr ble felt i Viken med 9 580 felte dyr, og Trøndelag med 6 300 felte rådyr. Så følger, Agder (4 960), Innlandet (4 330) og Vestfold og Telemark (4 250).

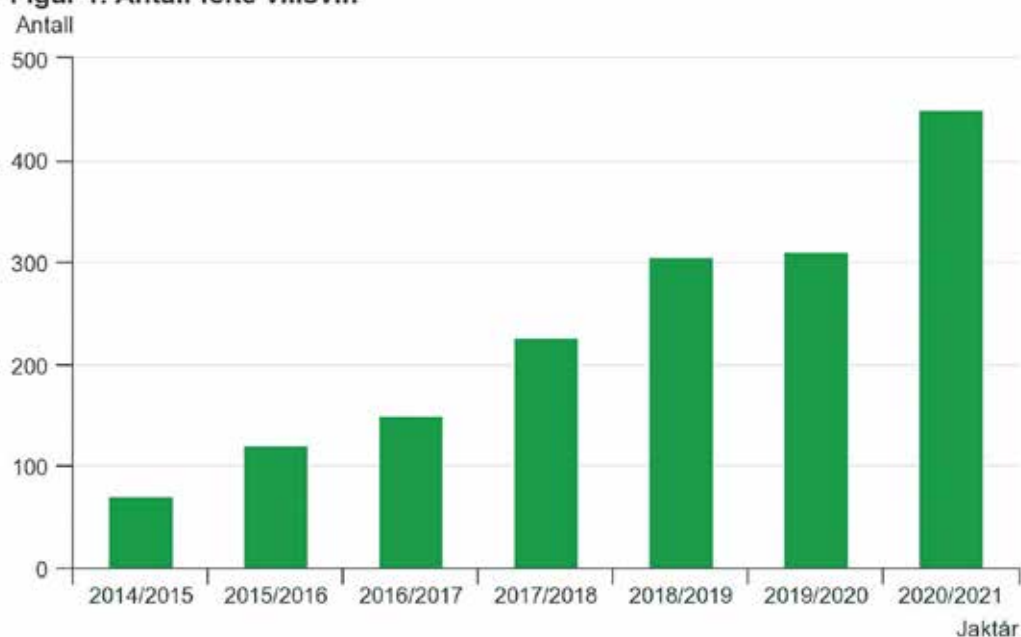

Svak øking i antall felte villsvin

Villsvinet er en ny art i Norge i moderne tid. Arten er på listen over fremmede arter, og kan jaktes hele året, med unntak av sugge med unger. I alt ble 450 villsvin skutt i løpet av jaktåret 2020/2021, en økning på 140 dyr fra året før. Tre av fire dyr ble felt i Halden og Aremark, henholdsvis 186 og 151 dyr i hver av kommunene.

Fortsatt er det her mesteparten av villsvinene blir felt, men de siste årene har det blitt felt stadig flere villsvin i innlandskommunene Kongsvinger, Våler, Åsnes og Elverum. Sist jaktår ble det også registrert felling i Rendalen i Innlandet og Verdal i Trøndelag.

Figur 1. Antall felte villsvin

Rypejakt

Rypejakta omtales ofte som folkejakta i Norge. Intet annet vilt felles i så stort antall. Totalt ble 176 500 ryper felt i løpet av jaktåret 2021/2022, som er en økning på 27 200 ryper felt fra året før.

Det fordeler seg på 126 800 liryper og 49 700 fjellryper.

Det er et betydelig færre antall felte ryper nå enn for 20 år siden. Bak dette ligger det blant annet en endring i holdning om uttak blant rettighetshavere og rypejegere med innførsel av kvotebegrensninger per jeger og lokalt kanskje også svakere bestander.

Fellingsstatistikk er IKKE det samme som en bestandsstatistikk

Antall felt vilt gir en antydning om rypebestandenes størrelse, men en skal vokte seg for å dra en direkte parallell mellom fellingstallene og bestandsutviklingen. For eksempel vil begrensinger i antall jegere og/eller begrensinger i antall ryper en kan ta ut i form av kvoter, selvsagt gi utslag i færre felte ryper i fellingsstatistikken også. Den nedgangen i felte ryper som vi ser over tid i statistikken er et resultat av flere faktorer, der også en del er menneskestyrt og ønsket.

Jakt på annet småvilt

Kraftig oppgang i antall felte skogsfugl

Utbyttet av orrfugl og storfugl gikk kraftig opp sist jaktår sammenlignet med året før. På landsbasis ble til sammen 9 490 storfugl og 18 180 orrfugl skutt. Det er en oppgang på henholdsvis 41,6 prosent og 30,4 prosent.

Oppgang også i duejakta

Etter rype er ringdue en av de småviltartene det skytes mest av, og sist jaktår ble det felt 33 360 ringduer. Det er en oppgang på 3,8 prosent fra året før.

Grågås jakt og andejakt

Til sammen 13 150 grågjess ble felt i sist jaktår. Det er 2 140 færre gjess enn i fjorårets jakt sesong. Til gjengjeld ble det felt 4 760 kortnebbgås, og det er en oppgang på 1 050 fra året før. Trøndelag er det største gåsejaktfylket.

Det ble felt 9 890 stokkender, en oppgang på 4,2 prosent fra året før. Flest stokkender skytes i Rogaland.

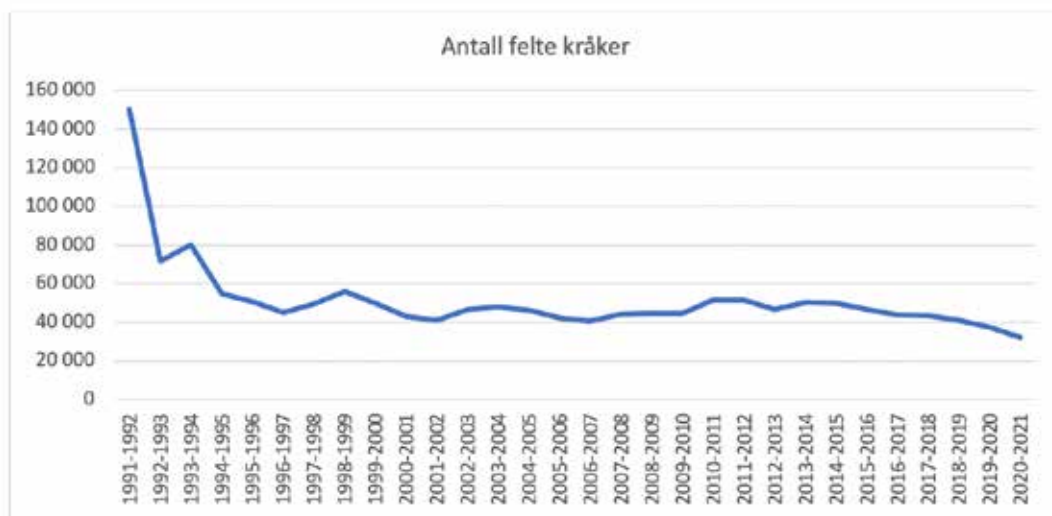

Flere harer og mindre rødrev skutt

Det ble felt 14 730 harer i sist jaktår. Det er en oppgang på hele 17,9 prosent fra året før. Det ble felt 21 720 rødrev i samme periode, en nedgang på 8 prosent fra forrige jaktår.

Færre kråker skutt

I alt ble 31 990 kråker felt sist jaktår, og det er «all time low» de siste 30 årene. I 1991/1992 ble det felt 150 340 kråker.

Annet småvilt

Det skytes mye forskjellig småvilt under et jaktår.

Her kommer noen nøkkeltall på antall felte vilt:

Troster	3 320
Nøtteskrike	5 000
Rugde	2 630
Kvinand	970
Ærfugl	2 350
Bever	1 570
Ekorn	1 240
Villmink	3 850
Mår	3 370

Jakt på store rovdyr

- Det ble skutt 21 ulv under lisensjakta sist jaktår.
- Det ble ikke felt bjørn under ordinær jakt sist jaktår.
- 60 jerver ble tatt ut under lisensfelling i jaktåret 2020/2021.
- 62 gauper ble tatt ut under kvotejakta sist jaktår.

Noen historiske tall og endringer

Jakta og viltforvaltningen i Norge har gjennomgått en stor endring i løpet av de siste tiårene, noe som gir seg utslag på statistikkene over felt vilt.

Elgjakt: Midt på 50-tallet felte vi kun rundt 5.000 elg pr år, mens vi sist år felte 29 300 dyr.

Hjortejakt: I 1970 felte vi ca 3.000 hjort, i 2021/2022 felte vi 52 800 dyr.

Harejakt: Mens det i 1991 ble felt 115.000 harer, ble det i 2021/2022 kun felt 14 730 harer.

Her finner du jakttilbudene

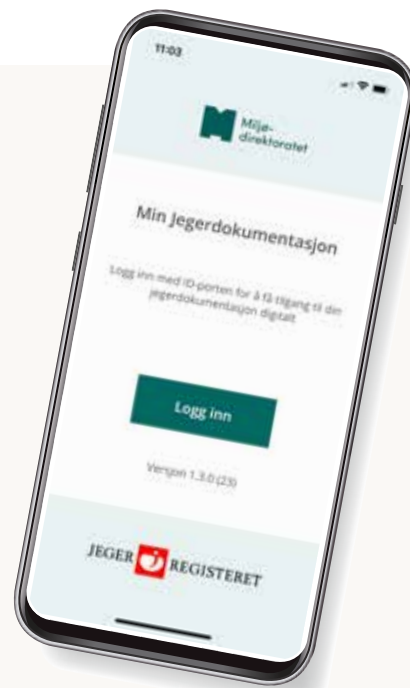
På friluftsportalen www.inatur.no finner du tilbud om jakt og hytter fra hele landet. Praktisk talt alle tilbud på statsgrunn ligger tilgjengelig her, samt en god del private terreng med jaktmuligheter. Inatur er et selskap driftet i samarbeid mellom blant annet NJFF, Statskog og Norges Fjellstyresamband, hvis formål er å fremme jakt, fiske og friluftsliv til alle.

Den digitale jegeren

Jegerne kan nå benytte de digitale løsningene på jegerregisteret.no og få jegeravgiftskortet lagret på telefonen.

Fra *Min jegerside* på jegerregisteret finner du fra i år jegeravgiftskortet, samt dokumentasjon på registrering som lisensjeger og autorisasjon som jegerprøve-instruktør hvis det er aktuelt.

Man har også digitalisert dokumentasjon av nødvendige treningsskudd og bestått skyteprøve for storviltjegere.

Norges Jeger- og Fiskerforbund - jegernes egen organisasjon

Norges Jeger- og Fiskerforbund er den eneste landsdekkende organisasjonen for landets jegere og fiskere. NJFF har rundt 116.000 medlemmer i 573 lokale jeger- og fiskerforeninger. NJFF har ansvaret for ettersøkshundarbeidet og er ellers sterkt involvert i jaktlederopplæring, skoleringsjakt for nybegynnere, jegerprøve-utdanningen, jaktfadderordninger og skytebaneaktiviteter. I hvert fylke finnes det heltidsansatte som hjelper og veileder den som trenger hjelp til å finne fram i "jaktjungelen". Mer informasjon finnes på njff.no

Bli en bedre jeger!

NJFFs 570 lokale foreninger tilbyr en rekke kurs innen jakt og jaktrelaterte emner. Sjekk med lokalforeningen der du bor.

Oversikt over alle lokalforeninger finner du på [NJFFs hjemmeside](https://njff.no).

Vi har også samlet en oversikt over våre 591 skytebaner der jegerne kan trene: [Skytebaner](https://njff.no)

Ikke minst har vi i NJFF samlet all nyttig info for den nye jegeren på nyjeger.no

Introjakter, en trygg introduksjon til jakta

Norges Jeger- og Fiskerforbunds lokalforeninger arrangerer jaktturet hvor du som uerfaren jeger, uansett alder, kan være med å lære nye jaktformer.

Høsten 2022 kan vi tilby over 449 introjakter spredd over hele landet!

Dette er jakter i flotte jaktterreng med erfarne instruktører til stede. Du finner en komplett oversikt over alle introjakttilbud her: www.introjakt.no

Jakt- og Fiskesenteret

På Flå i Hallingdal har NJFF etablert et nasjonalt opplæringscenter, Jakt- og Fiskesenteret.

Her holdes det kontinuerlig kurs i jaktrelaterte emner som slakting, skyting, ettersøkskurs, knivsliping, brølejakt på hjort, revejakt, jegerprøvecamper, jaktopplæring og mye, mye mer.

Les mer om Jakt- og Fiskesenteret og se deres kurstilbud her:

<http://www.jaktogfiskesenteret.no/>

Mer hjelp/info?

Trenger du mer informasjon rundt jakta, kan du når som helst slå på tråden til undertegnede 66 79 22 14 / 90 72 24 29, eller via e-post: espen.farstad@njff.no

Vennlig hilsen Espen Farstad,
Informasjonssjef i NJFF

Jaktvettreglene

1. Tenk sikkerhet i alt du gjør som jeger

Tenk sikkerhet med jaktvåpen – alltid! Våpen lagres nedlåst utenom bruk. Behandle alltid våpenet som om det er ladd, og pek aldri på noen. Sett aldri fra deg et ladd våpen. Brekk hagla og ha sluttstykket i bakre stilling når du møter andre for å vise at våpenet er sikkert. Signalfarger gjør at du synes bedre for andre jegere.

2. Skyt kun gode skudd

Skudd plasseres i lungeområdet. 70 meter på stillestående dyr med breidsiden til er nok for nybegynnere. 150 meter er for langt for de fleste. Vær varsom når dyr er i bevegelse: Selv erfarne jegere har problemer når dyr løper. Øvelse gjør mester: Jegere med mange treningsskudd og fellings erfaring skyter bedre. De unngår risikosituasjoner.

3. Behandle skutt vilt riktig

Vilt er en verdifull ressurs som du skal ta godt vare på. Kunnskap om slakting og ivaretagelse er viktig.

4. Lær deg førstehjelp

Lær deg grunnleggende førstehjelp, og ha alltid med førstehjelpsutstyr.

5. Sett minst mulig spor etter deg

Jegere bestreber seg på sporløs ferdsel. Søppel og tomhylser hører ikke hjemme i naturen. Slakteavfall bør om mulig fraktes ut, alternativt graves ned, eller i det minste legges slik at det ikke sjenerer andre.

6. Ta hensyn til andre naturbrukere

Vi er mange som bruker naturen, også i jakt sesongen. Det er plass til alle. Ta hensyn til andre naturbrukere. Gi deg til kjenne, vær imøtekommende og snakk med folk.

7. Kom deg trygt hjem

Å gå seg vill rammer flere enn deg selv. Lær deg å bruke GPS, kart og kompass og ha det med alltid. Ha med et signalfarget plagg i tilfelle du skader deg, slik at redningsmannskap kan finne deg.

8. Vær stolt av å være jeger

Som jeger er du en kulturbærer, og det skal du være stolt av. Vi høster av naturens overskudd uten at den forringes. Husk at du er en ambassadør for hele jegerstanden, og oppfør deg deretter.

Norges Jeger-
og Fiskerforbund